

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Сьогодні легка промисловість України забезпечує 5 % бюджетних надходжень та 2,6 % експортного потенціалу України. На ринку товарів легкої промисловості домінує продукція привезена з Туреччини, Китаю та Польщі. Україна за підсумками 2017 р. зайняла третє місце в світі за обсягами імпорту «секонд-хенду», попереду лише Пакистан і Малайзія [1]. Починаючи з 1991 року і закінчуючи сьогоднішнім днем легка промисловість знаходиться в стані зтяжної системної кризи.

Швейна галузь, як і легка промисловість, загалом, характеризується:

скороченням внутрішнього ринку збуту товарів вітчизняного виробництва; насиченням ринку неякісною продукцією з Туреччини та Китаю, а також «секонд-хендом»; відсутністю підтримки з боку держави; несприятливим інвестиційним кліматом; недостатньою інноваційною діяльністю; не конкурентоспроможністю за ціною, якістю, так і за асортиментом; використанням схем з давальницькою сировиною; найнижчим у промисловості рівнем оплати праці; звуженням сировинної бази; низьким рівнем науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР); відсутністю бажання у молоді опанувати спеціальності пов'язані з швейним виробництвом; відсутністю ефективних схем управління господарською діяльністю.

За даними Державної служби статистики України у 2017 р. функціонувало 16176 підприємств легкої промисловості, які становлять – 13,06 % у структурі всіх вітчизняних промислових підприємств. Підприємства швейної галузі легкої промисловості України є її основною складовою, на них приходить 70,41 % загальної кількості підприємств легкої промисловості, коли на підприємства текстильного виробництва – 16,88 %, підприємства з виробництва шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 12,71 % (рис. 1).

Із 11390 швейних підприємств, які здійснювали господарську діяльність у 2017 р.: 1,90 % – суб'єкти середнього підприємництва, 5,72 % – малого,

92,38% – мікропідприємства. Із 11390 суб'єктів господарювання 85,28 % – фізичні-особи підприємці.

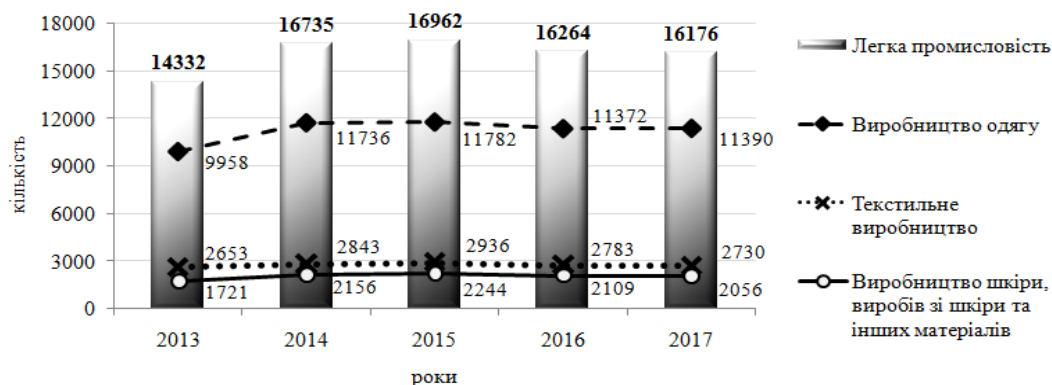

Рис. 1. Динаміка кількості підприємств легкої промисловості України

Динаміка кількості підприємств швейної галузі має неоднозначну тенденцію, як і легкої промисловості загалом, у період з 2013 р. по 2015 р. кількість підприємств щорічно збільшувалась, 2016 р. та 2017 р. продемонстрував негативну тенденцію, так за 2 роки було втрачено 786 підприємств легкої промисловості, з них 392 (49,87 %) – швейної галузі.

Аналізуючи питому вагу швейної галузі у загальному обсязі реалізованої промислової продукції за 2013-2017 рр. можна спостерігати стабільну тенденцію до зростання. Так, питома вага швейної галузі в 2017 р. збільшилася на 0,15 % порівняно з 2013 р., отже хоч і дуже повільно, але роль швейної галузі легкої промисловості поступово збільшується у промисловому комплексі України. Питома вага швейної галузі у загальному обсязі реалізованої продукції легкої промисловості також має позитивну тенденцію – в 2017 р. збільшилася на 3,30 % порівняно з 2013 р.

Доцільно розглянути детальніше обсяги реалізованої швейної продукції протягом 2013-2017 рр. у приведених цінах 2013 р. (рис. 2). Обсяг реалізації продукції швейної галузі збільшується щороку. У 2017 р. Обсяг реалізації склав 10269,15 млн. грн. і порівняно з 2013 р. збільшився на 5671,25 млн.грн. (в 2,23 раз). Щорічний приріст в середньому становить 23,31%.

Експортно-імпортна діяльність України характеризується від'ємним сальдо зовнішньої торгівлі товарами швейної галузі внаслідок переважання

імпорту над експортом. Починаючи з 2013 р. спостерігається позитивна тенденція, імпорт у 2015 р. порівняно з 2013 р. зменшився в 2,34 рази, дещо почав зростати з 2016 р. і у 2017 р. склав 528299,6 тис. дол. США, що майже у 2 рази менше ніж у 2013 р.

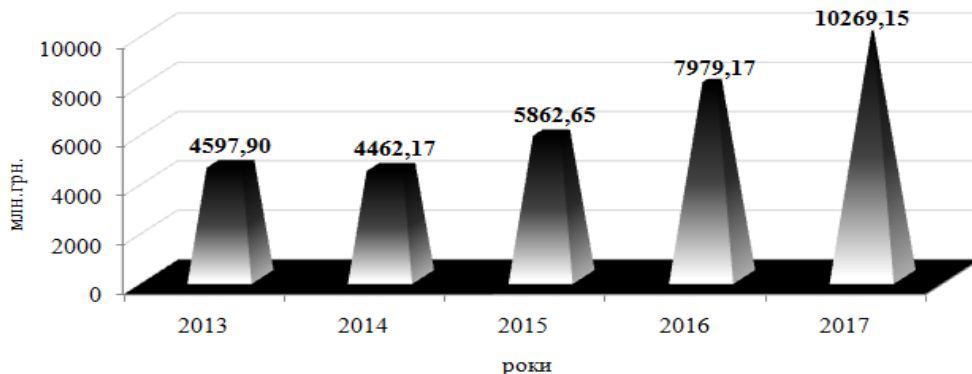

Рис. 2. Обсяг реалізованої продукції швейної галузі легкої промисловості України за 2013-2017 рр. (у приведених цінах 2013 р.)

Отже, швейна галузь легкої промисловості України перебуває в стані затяжної кризи, ключовими показниками якої є:

низька конкурентоспроможність продукції вітчизняних швейних підприємств як за ціною, так і за якістю;
відсутність власної сировинної бази;
використання давальницьких схем виробництва; мізерна частка на ринку виробів представлених вітчизняними швейними підприємствами;
відсутність програм підтримки та розвитку галузі на державному рівні;
несприятливий інвестиційний клімат;
висока собівартість продукції;
на більшості підприємств використовується застаріла техніка та технологія;
недостатнє фінансування науково-дослідних робіт та неефективна система управління.

Напрямами покращення ситуації що склалась є: вихід на європейський ринок, розвиток онлайн-технологій продажу виробленої продукції та удосконалення систем управління швейним підприємством. Одним з напрямів удосконалення системи управління на швейному підприємстві є використання переваг управління підприємством з використанням аутсорсингу.

Література

1. Інформація про Всеукраїнський з'їзд легкої промисловості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrlegprom.org.ua/news/>

УДК 620.9.001.32

Русіна Ю.О., к.е.н., доцент
Золковер А.О., к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ

«Структура енергетичного балансу у світовій енергетичній сфері еволюціонує як внаслідок вдосконалення технологій і екологічних факторів, так і завдяки наявним природним ресурсам та транспортним можливостям» [1, с.2].

Виробництво енергоносіїв є процесом достатньо обмеженим та сконцентрованим в окремих регіонах світу. Зростанням світового попиту на первинну енергію відзначені наступні країни та регіони: Китай, Індія, Бразилія та Близький Схід. Також такі країни, як: Франція, Швеція, Швейцарія, Фінляндія тощо, які мають обмежені запаси енергетичних ресурсів, забезпечують поповнення за рахунок атомної енергетики.

Теоретико-методичні питання щодо дослідження інноваційних процесів та оцінки інноваційного потенціалу енергетичної сфери відображені у наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як: Антоненко Л.А., Волес В., Гелехута Г.Г.; Горюнова Є. О., Иванов А.С., Калейніков Г.Є., Кириленко І.Г., Клинова-Дацюк Г.Д., Креховецький О.М., Кулик С.М., Лукомський Д., Могилко О.В., Мусис Н., Передерій Н.О. Але нові економічні та технологічні виклики одночасно відкривають можливості для пошуку та впровадження інноваційних розробок у галузі видобутку та переробки видів палива, виробництва, трансформації, постачання і споживання енергії, що відповідно зумовлює потребу у формуванні нової енергетичної стратегії держави [2].

Метою дослідження є з'ясування місця енергетичної безпеки держави в